

Molodova Socialista

Nº 28, 9 februarie 1945.

Problemele viticulturii molodovenesti.

Problemele care stau acum în fața viticulturii noastre, după caracterul lor, pot fi împărțite în două grupe.

Prima grupă o formează nevoile practice, care trebuie să fie date chiar acum și mai ales îndată după sosirea primăverii, cind vor începe lucrările în vii. De ele atînă roadele viilor în anul acesta și în anii ce urmăreză, dar mai atînă (și acesta este lucrul cel mai important) starele viilor noastre în general, în perioada apropiată de 4-5 ani.

A doua grupă de întrebări are un caracter mai larg, practic și științific; ea cere o lucrare planificată de stat pe o perioadă mai îndlungată de vreme.

În articolul de față voi ocupa de prima parte a problemei după eliberarea Molдовenei de sub ocupația germano-română, viile noastre înfătisără un tabou de vorăsire și distruge, caracteristic perioadei de epoca scurtă, dar distrugătoare a stațiunii fasciste. În ce amuse constă aceste distrugeri?

Viile au rămas paraginute - nelucrate. Bolile s-au dezvoltat liber, au atacat struguri și vitale, asa că ele, din an în an, nu au dovedit să se coacă. Peste iarnă multe au degenat, fiindcă nu au fost îngropate bine, iar acastă stare s-a prelungit trei ani, asa că butuci au slabit și o parte dintr-unii chiar s-au vrăbișdit.

Locul, pe unde a fost săpate tranșee ori unde au stat și au trecut mașinile și armatele, a rămas justin. În unele locuri verdenile pătrunse ating proporția de 50-60 procente.

Situatia s-a înrăutătat și mult prin faptul că în vara acastă ocupanții nu au dat vreun tăranilor să îngroape viile. Din aceste pătruni și liniște distrugerea totală, butuci care au rămas în viață au pierdut viața de rod, asa că și aici gradinita pagubele sunt foarte mari. Acum se pună mai ales problema îndreptării acestor butuci printre agrotehnici și săcările rățională.

Viile tinere de 1, 2 și chiar 3 ani au fost de cele mai multe ori scoase cu plugul ori au peris în burzui.

Materialele ajutătoare, ca haragi, material de legăt și altele au fost deasemenea distruse, asa că acum în privința acastă se hinnă o lipsă mare.

Aceste fapte și încă altele, moștenite de pe urma gospodăriilor banditesci a fasciștilor, trebuie întreprinse anume acum, pentru că vîstării nu au munca de întreprinsă a viilor să fi mult mai grea sau să fi chiar fără soluție. Viile noastre astăzi pot fi asamoaivate cu un bolnav, care are nevoie de leacuri acum, dar nu mai tîrziu. Ce trebuie să facă în primăvara, la deschiderea sezonului de lucru în vie?

Momentul principal îl formează diagrofaria și curățirea vii. Vîsteau să recomand metodile primitive, de mult în acastă țară. Specialiștii și viticultorii noștri știu înțele că măsură care este momentul diagrofării, care este forma ole săcări și care sunt în general lucrările de agrotehnica pentru primăvara și vară. Fără înșinură este să ne dăm soma că în anul acesta trebuie să facă și săcări de întreprindere și înșinurători a butucilor partea de distrugeri, care săcăre

se deosebește de tăiera oligohistă, recomandată în condiții normale.
Aici pot fi esențiale cazuiri:

- Coipătina buștenului a rămas sănătoasă, dar vîtele de 200 și cu o parte din corcani au pierdut.

- Coipătina și cu o parte din vîte ale rămas, dar forma buștenului a fost stricată, iar puterea lui productivă a scăzut mult.

- Vîtele sunt găstrate, dar din pricina că în anii trecuți nu au fost tăiate, sunt subțiri, așezate la întâmplare și nu au lungimea cerută.

Tot aici trebuie adăugat că toti buștenii au format mustăti. (rădăcini de suprafață), care, întăindu-se, au primit slabirea rădăcinilor adânci, care sunt cele adevărate și de care atenția viață și roadă buștenilor. La tăiere va trebui să se stăruim o vîrstă un număr cît se poate mai normal de muguri de roadă, acolo unde i gasim, pentru ca să asigurăm roada: unde-i buștenul slab - mai puțin, iar unde-i tare - mai multă coipătina buștenilor săracă vîta ori cu vîță joacă într-o trebuire 2-3 luni cu ferestrelă și îngrojată din nou cu un strat de pămînt de 2-3 degete, pentru ca să disipați muguri noi, din care ve urma să venă forma vîtele de roadă.

Odată cu curățitul - nu mai tîrziu - trebuie să facem mutarea dată din altoi. La sorturile de primele truburi să băiem rădăcinile din față pînă la 7-8 centimetri. Aici nu se poate recomanda o tăiere prea radicală, pentru că mustăta prea mare este un răsună că rădăcinile adânci sunt oleacum slabite și se poate întâmpla că, tînd prea tare rădăcinile de sus, să lasăm buștenul cu prea slabă rădăcini, pricinind astfel vîrdeala lui. Nu trebuie să uităm că, mai ales în anul acesta, tăiera mustătilor îi o să fie cu 2 acutisuri și cere multă băgare de saramă. Vara, după ce buștenii au perisit, cum am scris mai sus, vor da vîte noi, va trebui să începem să să facem o nouă curățire a rădăcinilor din fata.

Mare însemnatate înține însoțitoarea trufelor slabite are introducerea de îngăzășințe. Vara în vîcă trebuie să fie mai atent decât oricând asa lucrării ca plivitul, cojilătul și cernitul. Acestea au rolul de a înlătura vegetația nefolositoare și de a întări puterea buștenilor. La fel toate celelalte lucrări de agrotehnica au acum o însemnatate principală și la înțepătură îi noii trebuie să finem formă mereu că lucram acum cu un organism slabit.

Una din lucrările însemnante pentru restabilirea viticulturii este ridicarea vîiei pe haragi și legarea grăfului la ei. În Moldova se găsește mult lemn, care poate fi folosit ca haragi. Mult lemn ar da plantații de salcimi. Pentru legatul vîci, în locuri răsărită se poate și întrubința coaja de tei și numeroase rămoși și casnic. Vîile cu mlașină de sălcii trebuie curățite de pe acum și chiar în mare parte replantate, pentru că ele dă un material foarte bun de legat.

Pentru închidere urmă să fac o observație: specialistii noștri au nevoie de instrucții practice pentru a înțepăta întregul complex de mărimi agrotehnice de însemnatostirea vîilor. Pentru cunoașterea întregului complex și lucra măsurilor practice, societatea să măștă să fie o colaborare cu practicienii locali. Îi vor juca arăta starea concretă pe care au găsit-o la fata locului, împrejurările de lucru și vor împărta și între ei măsurile care se cer în felurile zăvoaie și în felurile înlocuiri. Cunoștință bine formule adevărate ale problemelor, se va fi mai bine modul cu ole dizligare.

H. Gogoi -

colaborator științific superior la stația experimentală de viticolă din Chișinău.